

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoPno/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218200019
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4218200019.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členov senátu a JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého Q. D. B., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Komárne, dieťa rodičov: V. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. č. XXX a I. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., F. XXX, o návrhu na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 12. júna 2018 č. k. 12P/1/2018-73 a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia taktó

rozhodol:

Odvolací súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Na Okresnom súde Komárno prebieha konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností otca k maloletému Q. D. B. na základe podaného návrhu otca na súde prvej inštancie dňa 04. 01. 2018. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 12. 06. 2018 č. k. 12P/1/2018-73, ktorým návrh otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uvedený rozsudok napadol v zákonnej lehote odvolaním otec maloletého, ktorý sa domáhal jeho zmeny a zverenia maloletého do jeho výchovy a starostlivosti, alternatívne sa domáhal zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenia veci tomuto súdu na ďalšie konanie s pribratím súdneho znalca.

2. V rámci odvolacieho konania otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie tak, že maloletý Q. D. B., nar. XX. XX. XXXX bude dočasne zverený do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňoval tým, že toto je žiaduce, vzhľadom na to, že maloletý má záujem naďalej študovať na Strednej odbornej škole Košice, Staré Mesto - Odbor technické lýceum, kde po komunikácii s riaditeľom školy je tento pripravený obratom ho prijať, z tohto dôvodu by nebolo žiaduce vymeškať veľké množstvo hodín, pričom až pri dočasnom zverení maloletého do jeho osobnej starostlivosti je možné reálne riešiť prestup maloletého do iného školského zariadenia. Zastáva názor, že náležite odôvodnil nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov s prihliadnutím na aktuálny stav maloletého, kde v prípade nenariadenia neodkladného opatrenia nie je zrejmé, akú stopu by to zanechalo na jeho psychike, pokiaľ by musel napriek svojmu intelektu reálne študovať odbor, ktorý si sám nezvolil, t. j. kuchár-čaišník, namiesto informatiky. Poukázal na čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ako aj na čl. 4 Charty základných práv v Európskej únii, ktoré listiny zakotvujú prvoradý záujem dieťaťa, ktorý zostáva prvoradým hľadiskom pri akomkoľvek rozhodovaní súdu vo veciach týkajúcich sa maloletých detí, teda aj pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia. Na základe uvedeného stavu má za to, že si vyžaduje promptné riešenie danej situácie, a to dočasnou úpravou pomerov v podobe vydania neodkladného opatrenia. Zastáva názor, že náležite aj poukázal, že priaznivý vývoj maloletého je v dôsledku konania matky ohrozený.

3. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd rozhodoval o podanom návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 362 Civilného mimosporového poriadku.

4. Podľa § 362 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa, súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

10. Tretia hlava tretej časti v ustanoveniach § 324 - § 354 CSP ako novoprijatá právna úprava neodkladných opatrení súdu radikálne mení pôvodnú koncepciu predbežných opatrení. Na rozdiel od predchádzajúcej úpravy predbežných opatrení možno neodkladné opatrenie nariadiť nielen pred alebo počas konania, ale v odôvodnených prípadoch aj po skončení konania. Ďalšou zásadnou zmenou je, že pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania nemusí súd navrhovateľovi obligatórne uložiť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej, a to najmä za splnenia predpokladu, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi. V takom prípade, rovnako ako pri neodkladnom opatrení, po skončení konania konzumuje nariadenie neodkladného opatrenia vec samu a návrh na jeho nariadenie má charakter podania vo veci samej v zmysle § 123 ods. 2 CSP. Otázky úpravy doterajších predbežných opatrení vo veciach maloletých (príp. v iných mimosporových konaniach) sa presunuli do samostatného mimosporového kódexu - zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

11. Jedným z neodkladných opatrení upravených Civilným mimosporovým poriadkom je aj inštitút neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého. Odvolací súd pri rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z účelu neodkladného opatrenia, ktorým je bezodkladná úprava pomerov strán, pričom potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť pritom naliehavá a právna úprava sa nemôže vzťahovať na minulý čas. Pretože Civilný mimosporový poriadok v jeho tretej časti obsahuje len úpravu niektorých ustanovení o neodkladných aj iných opatreniach súdu, keď v zmysle § 365 - § 368 CSP je možné nariadiť neodkladné opatrenia vo veciach ochrany maloletého, výživného, osobnej starostlivosti a vo veciach povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých na neodkladné opatrenie o úprave styku rodiča s maloletým je potrebné aplikovať úpravu ustanovení § 324 a nasl. CSP.

12. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, ako aj Charty základných práv a Dohovoru o právach dieťaťa, najlepší záujem dieťaťa zostáva prvoradým hľadiskom pri akomkoľvek rozhodovaní súdu vo veciach týkajúcich sa maloletých detí, teda pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia, i keď to Civilný sporový poriadok už výslovne v § 324 a nasl. neuvádza.

13. V preskúmvanej veci odvolací súd z obsahu spisu zistil, že súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 12. 06. 2018 č. k. 12P/1/2018-73 návrh otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností zamietol. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v konaní nebola preukázaná taká podstatná

zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu súdneho rozhodnutia. Skutočnosť, že maloleté dieťa bude študovať na strednej škole, ktorá sa nachádza bližšie k miestu bydliska otca, ešte automaticky nezakladá dôvod na zmenu výchovného prostredia. Podotkol, že pri výbere školy v Košiciach by dieťa bývalo na internáte, a teda nie v domácnosti otca, ktorá je vzdialená 100 km. Prostredie starostlivosti matky je pre dieťa prirodzené, stabilné, s väzbami, ktoré si dieťa roky budovalo. Súd zisťoval v zmysle § 43 ods. 1 Zákona o rodine i názor maloletého dieťaťa, avšak dieťa žiadalo, aby jeho názor nebol prezentovaný rodičom, čo súd v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa rešpektoval. Z vyjadrenia kolíznej opatrovníčky, ktorá vykonala pohovor s maloletým dieťaťom vyplynulo, že dieťaťu vyhovuje aktuálna úprava výkonu rodičovských práv a povinností. Uvedený rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním otec, ktorý sa domáhal jeho zmeny a vyhovenia jeho návrhu. Po podaní odvolania ešte pred tým, ako rozhodol odvolací súd o opravnom prostriedku otca, podal otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal dočasného zverenia maloletého Q. D. B., nar. XX. 03. XXXX do jeho osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodňoval tým, že maloletý má naďalej záujem študovať na SOŠ v Košiciach, odbor technické lýceum, kde po komunikácii s riaditeľom je tento pripravený obratom ho prijať a pri dočasnom zverení dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti je možné reálne riešiť tento prestup maloletého do iného školského zariadenia.

13.1. Odvolací súd, rozhodujúc o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 362 CMP dospel k záveru, že návrh otca nie je dôvodný, nakoľko nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní. Otec nepreukázal nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, ani tú skutočnosť, že táto je naliehavá a bezodkladná. Z doterajšieho konania, ako aj z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd dospel k záveru, že otec neosvedčil potrebu nevyhnutného zásahu formou neodkladného opatrenia a neboli osvedčené žiadne také konkrétne okolnosti, z ktorých by vyplývalo, že úroveň starostlivosti matky o maloletého v jeho domácom prostredí nie je riadne zabezpečená a samotné rozhodnutie maloletého študovať, či už na škole v Košiciach, alebo na škole v B. A. nie je dôvod na okamžitý zásah súdu vo forme neodkladného opatrenia. V čase rozhodovania odvolacieho súdu o podanom návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia ani z konania vo veci samej nevyplývalo, do akej školy maloletý od septembra 2018 nastúpil, iba otec vo svojom návrhu uvádza, že maloletý má záujem študovať na SOŠ v Košiciach, odbor technické lýceum a po komunikácii s riaditeľom je tento pripravený obratom ho prijať. Za danej situácie, keď otec nepreukázal, kde maloletý skutočne od septembra 2018 nastúpil na strednú školu, aj s prihliadnutím na konanie vo veci samej, v ktorej bude odvolací súd rozhodovať o podanom odvolaní otca a postupovať tak, aby rozhodol v najlepšom záujme maloletého, nie je za daných okolností namieste urýchlene a bezodkladne upravovať dočasné zverenie maloletého do starostlivosti otca. Odvolací súd je toho názoru, že účel, ktorý sleduje otec nariadením neodkladného opatrenia, bude možné dosiahnuť samotným meritorným rozhodnutím o odvolaní otca proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej.

14. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol v zmysle § 362 CMP o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že tento návrh zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).